

Par Latvijas oficiālās valūtas nosaukuma lietojumu mācību procesā un mācību literatūrā

ieteikumi

Ievads

Latvija ir pievienojusies eirozonai, un kopš 2014.gada 1.janvāra tās oficiālā valūta ir eiro. Lai sekmētu ar eiro valūtu saistīto terminu, saīsinājumu un simbolu vienotu un konsekventu lietojumu mācību procesā un mācību literatūras izdevumos, Valsts izglītības satura centrs, konsultējoties ar Valsts valodas centru un Latviešu valodas aģentūru, ir izstrādājis ieteikumus pedagogiem un mācību literatūras izdevējiem „Par Latvijas oficiālās valūtas nosaukuma lietojumu mācību procesā un mācību literatūrā.”

Par Latvijas oficiālās valūtas nosaukuma lietojumu mācību procesā un mācību literatūrā

Eiropas vienotās valūtas oriģinālnosaukums ir *euro*. Tiesību aktos, finanšu dokumentos un citos juridiskos tekstos, kur jānodrošina termina nepārprotamība, jālieto valūtas oriģinālnosaukums *euro* (raksta slīprakstā).

Eiropas vienotās valūtas nosaukums latviski ir eiro. Ikdienas saziņā un publiskajā telpā (ieskaitot Latvijas Bankas informāciju iedzīvotājiem) lieto eiro. Mācību grāmatas un citi mācību literatūras izdevumi nav tiesību akti, līdz ar to tajos ir lietojams valūtas latviskais nosaukums eiro. Tekstā valūtas vienības nosaukumu nesaīsina.

Eiro mazākā naudas vienība ir cents. Nav pamata lietot nosaukumu eirocents, ja vienlaicīgi netiek izmantota cita valūta, kuras vienība arī ir cents. Šo vārdu var saīsināt, lietojot mazo burtu c bez punkta (atbilstoši starptautisko saīsinājumu pierakstam latviešu valodā).

Eiropas Savienības vienotās valūtas oficiālais saīsinājums (valūtas starptautiskais kods jeb ISO kods) ir EUR. Valūtas starptautisko saīsinājumu lieto finanšu dokumentos un informatīvajos materiālos, kur norādīts valūtas skaitliskais apjoms vai salīdzinātas vairākas valūtas.

Eiropas Savienības vienotās valūtas grafiskais simbols ir €. Grafiskais simbols ir veidots, izmantojot grieķu alfabēta burtu „epsilon”, un simboliski apzīmē vārda „Eiropa” pirmo burtu. Divas horizontālās svītras apzīmē eiro stabilitāti. Eiro grafiskās zīmes krāsas ir zila un dzeltena. Valūtu grafiskos simbolus lieto ilustrācijās, reklāmās, uzrakstos uz cenu zīmēm un citos informatīvos materiālos.

Valsts valodas centrs, Latvijas Banka, Finanšu ministrija un Valsts kanceleja ir vienojušies par kopīgām nostādnēm Latvijas un citu valstu valūtu nosaukumu, oficiālo saīsinājumu un grafisko simbolu lietojumu latviešu valodā un iesaka turpmāk konsekventi ievērot teksta vienību loģisko secību latviešu valodā, proti, visus valūtas vienību nosaukumus – gan vārdiskos apzīmējumus (eiro, *euro*, lati, dolāri, mārciņas, kronas, jenas, rubļi u.c.), gan valūtu oficiālos saīsinājumus (EUR, LVL, AUD, CAD, NZD, USD, GBP, DKK, NOK, SEK, JPY, RUR u.c.), gan grafiskos simbolus (€, \$, £, ¥ u.c.) norādīt aiz summas ar saistīto atstarpi.

Valsts izglītības satura centrs aicina mācību literatūras izdevējus un pedagogus mācību literatūras izdevumos un mācību procesā (mācību uzdevumu pierakstos, skolēnu burtnīcās) izvēlēties un konsekventi lietot vienu no šādiem pierakstu veidiem (piemēri):

Pierakstu veidi 1.klasē:

Handwritten mathematical examples on grid paper:

$$6 \text{ eiro} + 2 \text{ eiro} = 8 \text{ eiro}$$
$$7 - 2 = 5 \text{ (eiro)}$$
$$14 \text{ centi} - 2 \text{ centi} = 12 \text{ centi}$$
$$11 + 4 = 15 \text{ (centi)}$$
$$3c + 4c = 7c$$
$$3 + 2 = 5 \text{ (c)}$$

Pierakstu veidi, sākot no 2.klases:

Handwritten mathematical examples on grid paper:

$$20 \cdot 4 = 80 \text{ (eiro)}$$
$$20 \text{ eiro} \cdot 4 = 80 \text{ eiro}$$
$$76 - 28 = 48 \text{ (centi)}$$
$$50 \text{ centi} + 16 \text{ centi} = 66 \text{ centi}$$
$$80c - 25c = 55c$$
$$18 \cdot 5 = 90 \text{ (c)}$$
$$0,25\text{€} + 0,32\text{€} = 0,57\text{€}$$
$$0,25 + 0,32 = 0,57 \text{ (€)}$$

Avoti. Papildu informācija

1.janvāris – eirozona pievienojas Latvijai. ES normatīvie akti / LR Finanšu ministrija, 2013.

<http://www.eiro.lv/lv/kas-ir-eiro-/normativie-akti/eiropas-savienibas->

Eiro ieviešanas praktiskās vadlīnijas uzņēmumiem un pašvaldību institūcijām. Vadlīniju buklets.

http://eiro.lv/files/upload/files/struktura/EIRO_Praktiskas%20vadlinijas_buklets_A4_out.pdf

Eiropas vienotā valūta – eiro, euro vai savādāk? 28.01.2014. / Valsts valodas centrs.

<http://www.vvc.gov.lv/advantagecms/LV/aktualitates/index.html>

Euro ieviešanas kārtības likums / Likumi.lv. <http://m.likumi.lv/doc.php?id=254741>

Kā lietot „eiro” un „euro” latviešu literārajā valodā. Skaidrojums / Valsts valodas centrs.

<http://www.lvportals.lv/skaidrojumi.php?id=253798>

Kā turpmāk pareizi norādīt valūtu kodus? 21.02.2014. *Par vēlamo EUR pierakstu.* 20.02.2014. / Valsts valodas centrs

<http://www.vvc.gov.lv/advantagecms/LV/aktualitates/index.html>

Latvijas Nacionālais euro ieviešanas plāns / Likumi.lv.

<http://m.likumi.lv/doc.php?id=255933&from=off>